

Asia: VN/9334/2019

Hallituksen esitysluonnos raideliikennelain ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

69 §. Rautatieliikenteen kuljettajalta edellytettävä lupa:

Muutosehdotus Lakiin liikenteen palveluista (320/2017) on merkittävä. Sillä olisi monia vaikutuksia, joiden arviointi etukäteen on vaikeaa. Lain perusteluissa viitataan kokemuksiin, joista voisi päätellä, että kyseinen toimintamalli olisi jossain käytössä, vaikka se ei ole lainsäädännöllisesti sallittu.

Pienimuotoinen kuljettaminen (Lupakirjaton vaihtotyö) esitetyllä tavalla liikennepaikkojen sisällä poistaa kokonaan liikkuvan kaluston kuljettajan lupatodistus A:n. Tällöin mikään laki tai viranomaisen ei käytännössä ennakolta varmista vaihtotyötä tekevän osaamista, koulutusta ja toimintaa.

Samalla poistuu rajaus pienimuotoiseen kuljettamiseen. Tällä hetkellä valtion rataverkon liikennepaikoilla vaihtotyöt tekee pääsääntöisesti lupakirjan A tai B omaavat liikkuvan kaluston kuljettajat. Heidän koulutuksensa minimivaatimukset määräytyvät EU-rautatiedirektiivistä ja viranomaisen valvoo heidän pätevyyksiään sekä terveyden tilaa, mikä on luonut ratapihoille yhtenäisen turvallisuuskulttuurin ja ennakoitavat toimintatavat.

Vaihtotyössä piilevät kiistatta raideliikenteen suurimmat riskit. Suistumisia, Seis -opasteen ohituksia sekä muita onnettomuuksia ja vaaratilanteita on moninkertainen määrä muuhun junaliikenteeseen verrattuna.

Vaihtotyö sisältää suurien massojen sekä vaarallisten aineiden liikuttelua ja työtä tehdään junaliikenteen sekä muun ratapihaliikenteen seassa. Vaihtotyössä turvaamistaso on alhaisempi kuin ratapihojen ulkopuolisessa junaliikenteessä. Turvallinen liikkuminen on täysin kalustoa kuljettavan kuljettajan varassa. Ajatus siitä, että koulutus ja terveystaamukset poistetaan erittäin turvallisuuskriittisessä tehtävässä, on henkilöstön kannalta pelottava.

Nykyisessä laissa lainsäätaja on ymmärtänyt toimijoiden tarpeen pienimuotoiseen kaluston liikutteluun, mutta rajannut toimintaa ymmärtäen raideliikenteen suuret onnettomuusriskit vaihtotöissä. Samalla viranomaisella on pysynyt valvonta paremmin hallittavissa.

Esitys:

Pienimuotiosta kuljettamista ei pidä missään tapauksessa sallia samalla alueella yhtä aikaa junaliikenteen ja vaihtotyöliikenteen kanssa. Alue tulee olla teknisesti niin rajattu, ettei mahdollisuutta ole edes vahingossa ajautua muun rautatieliikenteen kanssa samoille raiteille.

Samaan aikaan alueella liikkuvilla pitää olla samat kelpoisuus- ja koulutusvaatimukset väärinymmärrysten välttämiseksi. Tästä syystä samalla alueella saa liikkua yhtä aikaa vain yhden toimijan yksiköitä. Liikenteenohjauksella pitää olla tiedossa alueella liikkujien pätevyys ja sallittu erikseen määritelty toiminta-alue.

Raideliikennelaki 2 § ja 18 §

Soveltamisalaa ollaan muuttamassa siten, että jatkossa ei kyseistä lakia sovelleta rataverkolla, joka on kokonaan tai tilapäisesti suljettu liikenteeltä. Lisäksi ehdotetaan, että turvallisuustodistusta ei vaadita sellaiselta liikenteeltä, joka tapahtuu lain 2§ 2 momentin tarkoitetuissa tilanteissa. Ehdotetussa lakimuutoksessa esitetään lisäksi siirtotyö yksityisraiteella ja vierailu toisella rataverkolla kumottavaksi.

Lakimuutoksessa tai hallituksen esityksen perusteluissa ei kerrota minkä laajuista vaihto- tai siirtotyötä kyseessä olevan muutoksen piirissä voidaan toteuttaa tai miten tilapäinen rataverkon sulkeminen tulee toteuttaa ja kuinka laajasta alueesta on kyse. Lisäksi lain 32§ esitetään kumottavaksi, jossa siirtotyölle on määritelty reunaehdot sekä henkilöstön osaamisen varmistaminen.

Esitys:

Kyseisen alueen liikennöinti tulee eristää teknisillä ratkaisulla muusta rataverkosta, niin että turvallisuus ei vaarannu. Perusteta kumota pykälän 32§ Siirtotyö yksityisraiteella ja vierailu toisella rataverkolla ei ole. Kyseinen muutos heikentää turvallisuutta koska sen jälkeen ei olisi mitään vähimmäisosaamisvaatimuksia kaluston siirtämiseen tai paikallaan pysymisen varmistamiseen liittyen

Palomäki Tero
Rautatiealan Unioni RAU ry